

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет педагогічний

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Релігійна етика

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 31 від "08"2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Релігійна етика
Викладач (-і)	Сабат Н. І.
Контактний телефон викладача	098-6702613
E-mail викладача	natalia.sabat@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, семінарські заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	Очні консультації: понеділок 13.30 – 15.00.
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Релігійна етика» вивчається студентами спеціальності 231 «Соціальна робота», освітня програма «Соціальна робота» на четвертому курсі (II семестр). Дисципліна спрямована на ознайомлення студентів з історією творення, основними принципами та засадами релігійного етичного вчення.	
3. Мета та цілі курсу	
вивчення студентами: основних норм та принципів релігійної етики; історичних етапів формування релігійної етики; специфіки релігійної етики, її значення для професійної діяльності соціального працівника.	
4. Компетентності	
Дисципліна спрямована на формування: загальних компетентностей (вміти аналізувати етичну проблематику в контексті релігійної етики; виявляти релігійне наповнення філософсько-етичних категорій; здійснювати компаративний аналіз філософсько-моральних доктрин різних релігій світу). спеціальних фахових предметних компетентностей (виявляти й оцінювати ситуацію; за необхідності розпочати, посилити, відновити, захистити чи довести до логічного завершення стосунки між людьми; оцінювати проблему, поставлену мету і способи її досягнення; вміти розробити план дій, спрямованих на відновлення або розвиток життєвих ресурсів і благополуччя людини; володіти організаторськими здібностями, високою загальною культурою, педагогічним хистом, бути комунікабельним, товариським, співчутливим, готовим до самопожертви; розглядати культурологічні проблеми сучасності з позиції етичних норм).	
5. Результати навчання	
У результаті вивчення курсу студент повинен знати: – основні етичні цінності релігій світу, їх застосування у щоденному житті людини, спільні та відмінні риси у морально-етичних поглядах представників різних релігійних традицій; – характерні риси основних релігій світу в аспекті їх морально-етичного вчення та застосування на практиці, їх місце та значення як у світовій, так і у вітчизняній культурі та історії; – взірці духовних та матеріальних надбань, пов'язаних з релігійною та етичною сферами, шляхи їхнього впровадження у професійну діяльність соціального працівника; – вміти визначати, відбирати і використовувати інформації, різні її види, у т.ч. текстові, візуальні та усні, артефакти, об'єкти навколишнього історичного середовища (музеї, пам'ятки культури та архітектури), інформаційно-комп'ютерні технології тощо у соціальній роботі з різними категоріями клієнтів; – уміти представляти обґрунтовані та структуровані знання, власне розуміння світу та місця людини в ньому з використанням відповідного понятійного апарату та виважено розглядати контроверсійні, суперечливі теми; – сприяти зацікавленому, незаангажованому та толерантному ставленню різних категорій клієнтів до носіїв різних релігійних та світоглядних традицій, у т.ч. відмінних від особистої; – застосовувати інтерактивні методики навчання різних груп клієнтів соціальної роботи для формування аргументованої власної позиції, вміння знаходити проблемні питання, досліджувати їх та отримувати спільне виважене рішення.	
6. Організація навчання курсу	

Обсяг курсу 90 год					
Вид заняття				Загальна кількість годин	
Лекції				12	
семінарські заняття / практичні / лабораторні				18	
самостійна робота				60	
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий		
Перший (15 тижнів)	Соціальна робота	Четвертий	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Джерела та історія формування релігійної етики					
Тема 1. Предмет, структура та завдання курсу релігійної етики. Джерела релігійної етики.	Лекція, семінарське заняття	1, 7, 11, 12, 13	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2/2 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 2. Категорії релігійної етики в історії етичної думки античного світу, середньовіччя та відродження	Лекція-бесіда, семінарське заняття	7, 8, 11, 13	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2/2 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	два тижні
Тема 3. Розвиток релігійної етики у філософсько-етичній думці Нового часу та сучасної доби	Лекція, семінарське заняття	7, 8, 11, 13	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2/2 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	два тижні
Тема 4. Християнські основи української етичної думки.	Лекція, семінарське заняття (інтерактивне заняття, робота в групах)	2, 3, 4, 7, 11, 13	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2/4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	два тижні
Змістовий модуль 2. Дефінітивно-категоріальні та прикладні аспекти релігійної етики					
Тема 5. Основні категорії та базові поняття релігійної етики (дефінітивний аспект)	Лекція, семінарське заняття	6, 7, 11, 13	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання	Максимальна оцінка – 5 балів	два тижні

			(2/2 години)		
Тема 6. Моральні вартості людини в контексті релігійної етики	Семинарське заняття	2, 7, 11, 13	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	два тижні
Тема 7. Християнський моральний закон і життя людини	Лекція, семинарське заняття	2, 7, 9, 10, 11, 13	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2/2 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	два тижні
Тема 8. Християнські моральні вартості в контексті етичних доктрин релігій світу	Семинарське заняття	2, 7, 9, 10, 11, 13	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	два тижні

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою, здійснюється шляхом поточного, модульного (проміжного), підсумкового (семестрового) контролю.</p> <p>Поточний контроль – це оцінювання знань студента під час семінарських занять, якості виконання домашніх завдань, самостійної роботи та активності студента на занятті.</p> <p>Поточний контроль рівня засвоєння навчального матеріалу дисципліни «Релігійна етика» оцінюється за п'ятибальною шкалою. У кінці семестру виводиться середнє арифметичне усіх одержаних оцінок за відповіді й окремо середнє арифметичне із оцінок на модулях. Ці два середні арифметичні додаються. Одержану суму середніх арифметичних множиться на коефіцієнт 10. За семестр студент набирає до 100 балів.</p> <p>Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять, позитивні оцінки за модульні роботи є підставою для зарахування заліку (якщо сума балів перевищує 51).</p> <p>Модульний контроль проводиться двічі на семестр, відповідно до графіка навчального процесу.</p> <p>З дисципліни «Релігійна етика» передбачена така форма звітності, як залік, який проводиться у кінці семестру. Протягом семестру студент може набрати до 100 балів. Для зарахування заліку студент повинен набрати не менше 51 балу (показники поточного і модульного контролів). Студент може отримати залік “автоматично” у разі достатньої кількості балів, набраної</p>
-----------------------------------	--

	за семестр (більше 51 балу).
Вимоги до письмової роботи	– чіткість та логічна послідовність викладення матеріалу; – переконливість аргументації; – стислість і точність формулювань, які виключають можливість неоднозначного тлумачення; – конкретність викладення результатів дослідження; – обґрунтованість рекомендацій та пропозицій.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка - 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
8. Політика курсу	
<p>Неприпустимі плагіат та списування. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропущені заняття студент відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного занять роботу. Для цього використовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз джерельної і монографічної літератури. - письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо). - реферат, есе (письмові роботи, оформлені відповідно до вимог). <p>Допуском до іспиту є відвідування більше 50 % занять, пройдене тестування на платформі дистанційного навчання, виконання самостійної роботи.</p>	
9. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вунакова, І. (2010). Світська та релігійна етика: точки дотику. <i>Епістемологічні дослідження в філософії, соціальних і політичних науках</i>, 1(20), 73–78. Retrieved із https://visnukpfs.dp.ua/index.php/PFS/article/view/209 2. Біблія або Книги Святого Письма Старого й Нового Заповіту. Українське Біблійне Товариство, 1993. 959 с. + 296 с. 3. Бродецький О. Концепт справедливості у релігійній і секулярній етиці: потенціал ідейної синергії. <i>Науковий вісник Чернівецького університету. Філософія</i>. 2012. Вип. 621-622. С. 174–179. 4. Великий А. Релігія й церква – основні рушії української історії / Релігія в житті українського народу. Мюнхен – Рим – Париж : Спільне видання НТШ, УБНТ, УВАН, УВУ, 1966. С. 3–38. 5. Дхаммапада / [пер. с пали В. Н. Топорова]. URL: http://spiritual.ru/lib/dhammapada.html 6. Кришмарел В. Ю. Релігійна етика чи релігійна освіта? Точки дотику та методологічні проблеми впровадження. <i>Наукові записки Національного університету “Острозька академія”</i>. Серія: Психологія і педагогіка. 2012. Вип. 21. С. 231–238. 7. Лубський В. І. Релігієзнавство: підручник. Київ : Вілбор, 1997. 480 с. 8. Лубський В., Козленко В., Лубська М., Севрюков Г. Історія релігії: навчальний посібник. Київ : Тандем, 2002. 640 с. 9. Мартишин Д. С. Роль і місце християнських цінностей в системі суспільно-політичного розвитку сучасної держави. <i>Державне управління: удосконалення та розвиток</i>. 2016. № 10. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1429 10. Новий Завіт Господа нашого Ісуса Христа. Львів, 1992. 500 с. 11. Релігієзнавство: навчальний посібник / [за ред. Мозгового Л. І., Бучми О. В.]. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 264 с. 12. Сухомлинська О. Про “Християнську етику” без ілюзій. Держава, суспільство, освіта повинні визначитися: чого вони хочуть, запроваджуючи такі курси. URL: http://www.day.kiev.ua/182365/ 13. Шостек А. Бесіди з етики / [пер. з пол. С. Рудович]. Львів : Свічадо, 1999. 120 с. 	

Викладач Сабат Н. І.